

122232:4v

Kindlustusselts „EESTI“ elukindlustuse
üldtingimused.

I. Üldmäärused.

§ 1. Elukindlustus väljendub lepingus, mille põhjal Kindlustusselts „Eesti“ (Eesti Kindlustuse Selts) kohustab end ühekordsete või järkjärguliste maksude eest, mida nimetatakse preemiatega, järgnevatel juhtumitel: peale kindlaks määratud isiku surma, peale kindlaks määratud taliseks saamist, kindlaks määratud arvu aastate järele, kohe peale lepingu tegemist või mitme eelmise juhtumi ühendamisel, välja maksuma kokkulepitud kapitali või kindlaks määratud ajutist või eluaegset renti.

§ 2. Kindlustuse leping on kirjalik ja väljendub eri dokumendis — poliisis.

§ 3. Isikut, kes lepingu sõlmib, nimetatakse „kindlustusevõtjaks“, kelle elu kindlustatakse „kindlustatavaks“, kellele kindlustatud summa tuleb välja maksta — „soodustatuks“.

§ 4. Kindlustusevõtja, kindlustatav ja soodustatu võib olla üks ja sama või ka mitu isikut. Kindlustuslepingut võib teha ainult kindlustatava kirjalikul nõusolekul.

§ 5. Kindlustusevõtja võib oma õigused ja kohustused kindlustuslepingu järele teisele isikule üle anda. Üleandmine sünnib kirjaliku lepingu põhjal ja peab olema seltsi juhatusele teatatud.

§ 6. Kindlustuse võib teha poliisis äratähendatud isiku, poliisi ettenäitaja, kindlustusevõtja või kindlustatava isiku seaduslike pärijate kasuks. Kindlustusevõtjal või tema õiguste omajal on õigus kindlustuslepingu kestuse ajal teha muudatusi soodustatu isiku määramise suhtes lihtmärkuse tegemisega kindlustuse poliisil, milline aga peab olema seltsi juhatuse, notari või politsei poolt õigeks tunnistatud.

§ 7. Kindlustuse kestuse ajal võetakse eelnimetatud muudatusi vastu ainult kindlustusevõtjalt või tema õiguste omajalt, kui kindlustuse poliis on selle käes.

§ 8. § 7 määrusi ei loeta maksvaks: a) kui kindlustatav oma nõusoleku avaldamisel (§ 4) omale kindlustuse korraldamisest osavõtmise õiguse on jätnud, b) kui kindlustusevõtja on end kohustanud tegema muudatusi soodustatu nõusolekul.

II. Kindlustuslepingu sõlmimine.

A. Sooviavaldus.

§ 9. Kindlustusleping seatakse kokku kindlustusevõtja poolt kirjalikult esitatava sooviavalduse põhjal. Sooviavalduseks tarvitatakse sellekohaseid planke, kus tuleb kõikide tehtavasse kindlustuslepingusse ja kindlustatava isiku elutingimustesse puutuvate küsimuste peale anda otsekohesed ja selged vastused.

§ 10. Sooviavaldusele tuleb juurde lisada: 1) kindlustatava isiku sündimise- ehk vanadusetunnistus ja 2) dokumendid, millised selts leiab tarvilikud olevat.

368.3(47A.28)

§ 11. Seltsil on õigus kindlustatava isiku tervisliku seisukorra ära-
määramiseks arstilist läbivaatamist toime panna.

§ 12. Seltsil on õigus kindlustust tagasi liikata ilma põhjuste aval-
damata. Sel korral antakse kindlustusevõtjale kõik tema poolt esitatud
dokumendid tagasi, peale sooviavalduse ja arstitunnistuse.

B. Käsiraha.

§ 13. Seltsil on õigus kindlustuse sooviavalduse esitamisel võtta
kindlustusevõtjalt käsiraha $1\frac{1}{2}\%$ suuruses kindlustussummast. Kindlus-
tuse vastuvõtmise korral arvatakse käsiraha esimese preemia maksu
hulka, kuna aga tagasilükkamise korral kindlustusevõtjale tagasi maks-
takse. Kui aga kindlustatav isik ühe kuu jooksul, kindlustuse sooviaval-
duse esitamise päevast arvates, arstilisele läbivaatusele ei ilmu või kui
kindlustusevõtja tema sooviavalduse peale valmistatud poliisi järele
maksa olevat esimest preemiat ühes kuludega 30 päeva jooksul, selle
poliisi valmistamise päevast arvates ära ei maksa, loetakse kindlustus
mitte jõuliseks ja sissemakstud käsiraha läheb seltsi kasuks.

C. Poliisi vorm.

§ 14. Igal poliisil peab tähendatud olema: a) nimetus „Kindlustus-
selts „Eesti“, b) poliisi number, c) kindlustusevõtja ees-, isa-, perekon-
nanimi, d) kindlustatava ees-, isa-, perekonnanimi, e) soodustatu ees-,
isa-, perekonnanimi või teistsugune soodustatu äramääramine, f) kind-
lustatava sündimise aeg ja preemiamaksu aluseks võetud vanadus, g)
kindlustuse laad, h) kindlustuse algus, i) kindlustuse summa ja selle
väljamaksmise tähtajad, k) preemia suurus ja selle maksmise tähtajad,
niisama ka preemia maksmise lõpu tähtaeg, l) tagasiostuväärtuste ja
preemiavabade summade tabel (§§ 30 ja 36), m) teised tingimused. Peale
selle peavad poliisil trükitud olema või sellele juure lisatud käesolevad
tingimused ja kindlustusevõtja erilise soovi korral ära kiri kindlustusette-
panekust (§ 9). Ka kõik järgnevad muudatused tulevad poliisil ära
tähendada.

D. Seltsi vastutuse algus.

§ 15. Kindlustusleping astub jõusse, kui selleks pole erilist kokku-
lepet, selle kuupäeva kell 12 päeval, mil poliis välja anti, kui esimese
aasta preemiamaks või lepingus tähendatud osa on ära makstud, vastasel
korral selle kuupäeva kella 12 ajal päeval, mil makstakse poliisis tähendatud
aastapreemia või osa, kuid mitte enne poliisis tähendatud kind-
lustuse algust. Kui aga kindlustatav on kindlustuse sooviavalduse esi-
tamise ja poliisi väljaandmise vaheajal surnud või mõne haiguse ja vigas-
tuse saanud, loetakse kindlustusleping mitte jõusseastunuks. Sel juhtu-
mil on selts kohustatud kõik sissemakstud summad kindlustusevõtjale
tagasi maksuma. Kui preemia posti kaudu saadetakse, siis loetakse pree-
mia maksmise päevaks kui ka poliisi vastuvõtmise päevaks päev, mil
preemia või poliis posti peale ära antud. Kõik kindlustuslepingus seltsi
ja kindlustusevõtja vahel tehtud muudatused astuvad jõusse sellest ajast,
mil poliisile sellekohane märkus tehtud.

III. Vastastikused õigused ja kohustused kindlustuslepingu kestusel.

A. Preemiamaksmine.

§ 16. Preemiat makstakse kas ühekordselt kindlustuslepingu sõlmi-
mise juures või mitme aasta eest ette, aastate kaupa, $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$ aasta
või kuude kaupa, aga ikka vastava aja eest ette, kui teist kokkulepet

ei ole. Kui aastapreemiat osa kaupa makstakse, siis loetakse maksa olevad preemia osad kui võlg seltsile ja arvatakse kindlustuslepingu järele makstavast summast maha.

Peale preemia on kindlustusevõtja tasuda poliisi ja tempelmaksud, mis tulevad maksa poliisi, selle lisade ja preemiakviitungite pealt.

§ 17. Kindlustusevõtjal on õigus kindlustuslepingu sõlmimise juures maksu tähtaega valida (§ 16). Valitud tähtaegu võib uue kindlustuse aasta algusel seltsi juhatuse nõusolekul muuta.

§ 18. Preemiatabeli järele kindlustatava isiku vanaduse määramisel ei võeta arvesse vanadust vähem kui kuus kuud, kuna kuus kuud ja rohkem täie aasta ette arvatakse. Preemiad võetakse seltsi tabelite järele. Aastapreemia osade viisi maksmise juures võetakse aastapreemia pealt lisapreemiat: 2% kuue kuu, 3% nelja kuu, 4% kolme kuu ja 6% iga kuu kaupa maksmise juures.

§ 19. Maksude tähtjaks loetakse need kuupäevad, mis poliisis tähendatud.

§ 20. Valve kindlustusmaksude tähtaegadel tasumise järele on kindlustusevõtja enese hoolet ja selts ei ole kohustatud meelde tuletama kindlustusevõtjale maksuaja lühenemist.

§ 21. Preemiad tulevad seltsi kassasse maksa. Kokkuleppel võib ka seltsi asemiku (agendi) kätte või seltsi poolt nimetatud maksukohta maksa.

§ 22. Kviitungid maksu vastuvõtmise kohta peavad olema varustatud seltsi juhatuse allkirjaga.

B. Tähtjaks preemia maksmata jätmise tagajärjed.

§ 23. Kui kindlustusevõtja maksu tähtja mööda laseb minna, siis võib tema preemia viivitusrahaga 6% suuruses aastas järgmise 3 kuu jooksul peale maksu tähtaega ära maksa. Kui kindlustatav enne seda 3 kuulist tähtaega ära sureb, siis makstakse kindlustussumma üldistel alustel välja, kuna võlgnev preemia ühes viivitusrahaga 6% aastas makstavast summast maha arvatakse.

§ 24. Kui § 23 ette nähtud 3 kuu jooksul preemia ja viivitusraha tasumata jäävad, tunnistatakse kindlustusleping, kui selle järele 3 aasta preemia makstud ei ole, tühjaks. Sel korral vabaneb selts vastutusest ja sissemakstud preemia jääb seltsi kasuks.

Kui aga kindlustuse eest on tasutud vähemalt kolme aasta preemia, siis jääb kindlustus täies suuruses jõusse kuni selle jooksva kindlustusaasta lõpuni, mille eest jäi maksmata aastapreemia või selle osa. Kui kindlustusevõtja selle aja jooksul ei avalda soovi kindlustust tagasi osta (§ 30) või seisma jätta (§§ 31—34), siis vähendatakse kindlustussumma § 36 kohaselt, arvesse võttes jooksva kindlustusaasta lõpuni maksmata jäänud preemiaid viivitusrahaga 6% aastas.

Märkus: Jooksva kindlustusaasta alguseks loetakse iga aasta see päev, mis ühtub poliisis tähendatud kindlustuse alguse päevaga.

§ 25. Kindlustusevõtja võib paluda § 23 järele tühjaks tunnistatud lepingu uuendamist. Sel korral on seltsil õigus nõuda, et kindlustatud isik kindlustusevõtja kulul uuesti arstiliselt saaks läbi vaadatud. Kui selts on nõus kindlustust uuendada, tuleb kindlustusevõtjal kõik maksmata jäänud preemiad ühes 6% aastas ja kulud möödunud aja eest tasuda. Seltsi vastutus uuendatud kindlustuse eest algab selle kuupäeva kella 12 päeval, mil kindlustusleping uuendatud ja preemia tasutud.

§ 26. Kui kindlustuse eest on makstud vähemalt kolme aasta preemia, võib kindlustusevõtja seltsi kirjalikult paluda tema eest preemia maksu tasuda. Kindlustusevõtja palve võib täitmist leida ainult siis, kui sellega ühes ka poliis sisse antakse, ja niikaua, kuni § 41 põhjal saadav laenusumma ära kasutatud.

C. Kindlustuse tingimuste muutmine ja kindlustuslepingu lõpetamine kindlustusevõtja poolt.

§ 27. Kui kindlustus mitte vähem kui kolm aastat kestnud ja selle aja eest preemia makstud, on kindlustusevõtjal õigus: a) kindlustuse tagasiostu nõuda (§§ 28—30), b) kindlustust ajuti seisma panna (§§ 28, 31—34) või c) kindlustussummat vähendada (redutseerida) (§§ 28, 35, 36).

§ 28. Eelseisvas § 27 tähendatud kindlustuslepingu muutmine, välja arvatud teise jao § 24 ette nähtud kindlustussumma vähendamine, sünnib kindlustusevõtja kirjaliku nõudmise peale, millele poliis juurde lisatud olgu.

§ 29. Kui kindlustusevõtja kindlustuse tagasiostu nõuab, lõpeb seltsi vastutus kindlustuse eest sellest päevast, mil sellekohane sooviavaldus kätte saadi, kui kindlustus juba varemini nende tingimiste põhjal kustutatud ei ole.

§ 30. Tagasiostu väärtus on kolmeaastase kindlustuse jõusoleku järele 80% preemia tagavarast, mis on enne vähendatud 1% võrra kindlustussummast. Preemia tagavara protsendi suurus tõuseb iga aasta 1% võrra niikaua, kui tagasiostu väärtus võrdub preemia tagavarale, mis vähendatud 1% võrra kindlustussummast. Sellest tagasiostu väärtusest arvatakse maha seltsi kasuks jooksva kindlustusaasta eest maksmata jäänud preemia osad ühes viivitusrahaga (§ 23), nõndasama ka poliisi peale antud laenusummad.

Märkus: Preemiate tagavara arvutatakse kindlustustehnilistel alustel ja ta ei ühtu tasutud preemiate kogusummaga.

§ 31. Kindlustus jääb seisma sellest päevast, mil selts vastava kindlustusevõtja sooviavalduse kätte saanud, — kui see enne järgmist maksutähtaega avaldatud; vastasel korral sellest päevast, milleni preemia makstud. Kindlustuse seisak ei või üle kahe aasta kesta, kui pole pikemaks tähtjaks eriliselt kokku lepitud.

§ 32. Kindlustuse seisaku ajal on kindlustusevõtja preemiamaksmisest ja kõigist § 37 ettenähtud kitsendustest vaba. Selle vastu vabaneb selts vastutusest kindlustuslepingu järele. Kindlustatava surma puhul sel ajal makstakse soodustatule ainult preemiatagavara ühes 4% aastas, — arvates kindlustuse seismajäämise ajast kuni kindlustatava surmani.

§ 33. Seismajäänud kindlustuse uuendamine sünnib kindlustusevõtja kirjaliku sooviavalduse põhjal. Seltsil on õigus nõuda, et kindlustatav kindlustusevõtja kulul arstiliselt uuesti läbi vaadatakse. Kui selts on kindlustuse uuendamiseга nõus, siis on kindlustusevõtja kohustatud kõige hiljemalt kuu aja jooksul, teadaande kättesaamise päevast arvates, maksta: a) maksmatajäänud preemiad selle kindlustuseaasta eest, mille jooksul kindlustus seisma jäeti, ühes protsentidega mitte rohkem kui 6% aastas; b) preemiad uuendatava kindlustuse eest; c) preemiatagavara vahe, nagu need p. a all nimetatud kindlustusaasta lõpul ja p. b all nimetatud kindlustusaasta algul olid olemas, ühes protsentidega 4% aastas selle kindlustusaasta algusest, mil kindlustus uuendatakse. Seltsi vastutus hakkab maksta § 15 põhjal.

§ 34. Kui seismapandud kindlustust ei uuendata, siis lõpetatakse kindlustus ja kindlustusevõtjal on õigus tagasiostu summat saada (§ 30).

§ 35. Kindlustussumma vähendamise korral kas kindlustusevõtja isiklikul soovil (§ 27) või preemia maksmata jätmise puhul (§ 24) jäävad kõik lepingu tingimused, peale kindlustussumma ja preemia kõrguse maksvaks.

§ 36. Kui kindlustusevõtja soovib preemiamaksust vabastatud saada (nõndasama ka juhtumil, mis § 24 ette nähtud), siis vähendatakse kindlustussummat järgmiselt:

Kindlustussumma vähendamise tähtaja algusel olemas olev preemia-tagavara vähendatakse 1% võrra kindlustussummast; sellest arvatakse maha kõik kindlustusevõtja võlad seltsile, nagu: laen, protsendid laenu pealt, viivitusrahad, osa kaupa maksmise puhul võetavad lisamaksud ja maksmata preemiad kõige aja eest, mil kindlustus jõus oli; ülejäák ja-gatakse ühekordse brutto-preemia peale, mis kindlustussumma üksusele vastab ja mida kindlustatava kindlustussumma vähendamise aegsele vanadusele vastava ühekordse brutto-preemia tabeli järele arvatakse.

Kui kindlustus vähemalt 10 aastat jõus oli, siis ei arvata vähendatud kindlustussumma väljaarvamisel 1% kindlustussummast preemia-tagavarast mitte maha.

D. Kindlustus sõja, revolutsiooni ja kodanlike rahutuste ajal.

§ 37. Kindlustus on maksev rahu ajal ka sõjaväelaste kohta. Selts ei ole kohustatud kindlustussummat välja maksma, kui kindlustatud isik sõjaväes teenides, sõja, revolutsiooni või kodanlike rahutuste tõttu surma sai, või rahutuste ajal saadud haavadesse või sõjas saadud haiguste tagajärjel sureb. Niisugusel juhtumil maksab selts soodustatule ainult kindlustussummale langeva preemia-tagavara tagasi.

§ 38. Kindlustusevõtja ja seltsi vahel tehtava kokkuleppe põhjal võib kindlustuse maksvus ka sõjahädaohu peale laiendatud saada. Kui selts kindlustusevõtja soovi tagasi lükkab, on viimasel õigus preemia-tagavara tagasi nõuda, kui vähemalt 3 täielikku aastapreemiat kindlustuse eest juba makstud.

Märkus: Kindlustus on maksev ilma eri kokkuleppeta tsiviiliskute kohta, kes revolutsioonide ja kodanlike rahutuste läbi surma saavad.

§ 39. Kui kindlustatav on sõjaväelane ja kindlustus sõja ajaks ajutiselt seisma pannakse, siis võib kindlustust § 33 alusel ühe aasta pärast peale sõjaväest vabanemist uuendada.

E. Raskete kaelakohtuliste nuhtluste tagajärjed.

§ 40. Kui kindlustatav kohtu poolt sunnitööle ja kõigi õiguste kaotusele mõistetud, siis lõpeb kindlustus sellest päevast, mil otsus täide saadetud. Tagasiostu summa antakse tagasi üldisel alusel (§ 27).

F. Laenud poliiside peale.

§ 41. Kui kindlustusleping 3 aastat kestnud ja poliis veel maksev, võib kindlustusevõtja poliisi peale laenu saada. Laen ei või olla suurem kui tagasiostu summa.

§ 42. Laen antakse kindlustusevõtja kirjaliku sooviavalduse peale (§ 8 nõuetega kooskõlas) võlatähe vastu, misjuures poliis jääb võla kindlustuseks seltsi kätte ja kindlustusevõtja saab sellekohase tunnistuse.

§ 43. Laenu pealt arvatavate protsentide suurus ja võlakustutamise tingimused tehakse kindlaks kindlustusevõtja ja Seltsi kokkuleppel. Protsendid ei tohi tõusta üle 6% aastas. Laenu pealt arvatud protsendid ja kustutamise osad makstakse neil samadel tähtaegadel ja sama korra järele, kui preemiad, kui selle kohta iseäralist kokkulepet ei ole olnud. Protsendid ja kustutusosad peavad makstud saama laenu täieliku kustutamiseni või kindlustuse lõpetamiseni. Tähtaja möödalahkumisel või protsentide tasumata jätmisel on samad tagajärjed, mis tähendatud on §§ 23 ja 24 preemiate tasumata jätmise kohta.

§ 44. Kui kindlustus milgi põhjusel lõpeb enne väljaantud laenu tasumist, siis arvatakse tasumata jäänud laenu osa ühes maksa olevate protsentidega poliisi järele väljamakstavast summast maha.

G. Kindlustuslepingu enneaegne lõpetamine.

§ 45. Peale §§ 24, 29, 34, 40 ettenähtud juhtumite kindlustuse tühjastunnistamise kohta on seltsil õigus, vaatamata sellele, kas kindlustatu on elus või surnud, kindlustust, mis veel 2 aastat ilma vaheajata

jõus olnud pole, mitte kohustavaks tunnistada, kui kindlustusevõtja poolt esitatud sooviavaldused, teadaanded või dokumendid, mille põhjal kindlustusleping tehtud või uuendatud, sisaldavad vale teateid või kui neis on jäetud avaldamata asjaolusid, milliste teadmine kindlustuse vastuvõtmise, uuendamise, preemia või lisapreemia määramise kohta oleks võinud mõjuda.

§ 46. Kindlustuslepingu lõppemise korral § 45 põhjal lõpevad kõik kindlustusevõtja kui ka kindlustuslepinguga ühenduses olevate teiste isikute õigused. Sissemakstud preemiad jäävad seltsi kasuks, välja arvatud § 47 ettenähtud juhtumid.

§ 47. Kindlustuslepingut ei lõpetata, kui on antud tõele mitte vastavad teated kindlustatava vanaduse kohta ja kui vahe ei ole mitte üle 5 aasta. Sel korral on seltsil õigus selle peale vaatamata, kunas õige vanadus välja selginud, kas kindlustussummat vähendada vastavalt kindlustatava õigele vanadusele või kindlustusevõtjat kohustada maksamata jäänud summat ühes 6% aastas järele maksma. Kui aga vanaduse vahe on enam kui 5 aastat, siis lõpetatakse kindlustusleping § 45 põhjal.

IV. Kindlustussummade väljamaksmine.

§ 48. Poliisi järele kindlustussumma kättesaamiseks, kui selle väljamaksmine kindlustuslepingu järele pärast kindlustatava surma sünnib, tuleb soodustatul teatada seltsile kindlustatud isiku surmast ja selle tõelikus või arvatavast põhjusest kirjalikult mitte hiljemalt kui 1 nädala jooksul — sellest ajast arvates, mil ta kindlustatud isiku surmast teada sai.

§ 49. Peale teadaande, aga mitte hiljemalt kui 1 kuu jooksul, on soodustatu kohustatud seltsile esitama: a) ametliku tunnistuse kindlustatud isiku surma ja matmise kohta, b) tunnistuse arsti käest, kes kindlustatud isikut tema viimase haiguse ajal ravitses või selle surma kindlaks tegi või surnukeha lahkamist toimetas, — haiguse käigu ehk surma põhjuse üle. Arsti allkiri peab olema ametlikult õigeks tunnistatud. Arsti tunnistust ei nõuta, kui surm on tekkinud oludes, mis arstilise ülevaatuse võimatuks tegi.

§ 50. Kui kindlustatud isik pole surnud loomulikku surma, siis peab soodustatu veel politsei juurdluse akti õigekstunnistatud ärakirja seltsile esitama, kui aga surma kohta võimude poolt juurdlus ette võetakse, siis politsei juurdluse akti ärakirja asemel kohtu lõppotsusest või määrusest asja lõpetamise kohta õigekstunnistatud ärakiri.

§ 51. Seltsi juhatus on kohustatud mitte hiljemalt kui 3 kuu jooksul §§ 49 ja 50 ette nähtud dokumentide kättesaamisest arvates, oma otsuse tegema ja sellest soodustatule teatama.

§ 52. Kui kindlustusleping on sõlmitud kindlustatava kindlaksmääratud tähtaja üleelamisega, siis on kindlustatud isik kohustatud kindlustussumma kättesaamiseks peale tingitud tähtaja lõppu seltsile esitama politsei tunnistuse, et ta on elus, ja poliisi.

V. Kindlustussumma peale õiguse kaotamine.

§ 53. Kindlustussumma väljamaksmisest vabaneb selts: a) kui kindlustatav kindlustuslepingu ajutise seisaku ajal suri, b) kui kindlustusevõtja või soodustatu tunnistatakse süüdlaseks kindlustatud isiku meelega surmamises või sellest osavõtmises, c) kui kindlustatud isik elu enesetapmisega lõpetas või kahevõitlusel surma sai, esimesel juhul kindlustuslepingu kahe aastase ja teisel juhul ühe aastase kestuse ajal, d) kui surm surmaotsuse põhjal sündis, e) kui nõudmine 10 aasta jooksul, kindlustatava surmast arvates, seltsi vastu ei ole tõstetud, f) kui soodustatu seltsi meelega petta tahtes kindlustussumma kättesaamiseks vale dokumendid esitab või kui tema teadmisel kindlustussumma kätte-

saamiseks* esitatud dokumentides vale teateid esitatakse, mille järele selts kohustatud ei oleks kindlustussummat välja maksta.

Märkus: P. c ja p. d all tähendatud juhtudel on kindlustusevõtjal õigus kindlustussumma asemel täit preemiatagavara nõuda.

VI. Maksud.

§ 54. Kõik nõudmised, kui nad on tõendatud ja seltsi juhatuse poolt vastu võetud, rahuldatakse seltsi valitsuses Tartus, mitte hiljemalt kui ühe nädala jooksul. Soodustatu peab raha kättesaamise juures poliisi ja viimase preemia kviitungi ära andma.

§ 55. Kui soodustatu temale kuuluvat summat õigel ajal vastu ei võta, siis ei maksa selts temale mitte protsente.

§ 56. Seltsi poliiside peale mingit aresti ega keeldu panna ei või, vaid selts maksab kindlustuslepingu põhjal summad nendele isikutele, kes oma õigused poliisi kohta tõendanud.

VII. Preemiamaksust vabanemine kindlustatu invaliidsuse korral.

§ 57. Selts vabastab arstilise ülevaatuslega sõlmitud kindlustuste juures § 58. loendatud invaliidsuse tunnuste korral kindlustusevõtja edaspidiste preemiate maksmisest, kui kindlustatu jääb invaliidiks enne 60-dat eluaastat.

§ 58. Kindlustatu invaliidsuse tunnusteks loetakse:

a) arstilisel ülevaatusel objektiivselt kindlaks tehtud hajusest või kehavigastusest tingitud ja vähemalt kuus kuud kestnud kindlustatu täieline töö- ja teenistuse- (tootmise-) võimetus, kui seda seisukorda võib lugeda püsivaks ja muutmatuks kindlustatu eluaja kestel;

b) mõlemate käte või mõlemate jalgade kaotus;

c) ühe käe ja ühe jala kaotus;

d) täielik ja jäädav mõlema silma nägemise kaotus;

e) täielik ja parandamatu vaimuhaigus;

f) parandamatu krooniline haigus, mis kindlustatut sunnib jääma eluksajaks voodisse.

Invaliidsus, mis on tingitud ainult vanadusenõrkusest, üldisest kehalisest nõrkusest või objektiivselt kindlakstegemata haigusest ja kehavigastusest, või on tekkinud sõjateenistuse tagajärjel, või on tekitatud meelega, jämeda hoolimatuse läbi, kuritöödel, seadusest üleastumisel, karistataval osavõtmisel kakelustest, revolutsiooni ja kodanliste rahunemise läbi, ei anna õigust nõudmiste esitamiseks preemiamaksust vabastamise suhtes.

§ 59. Invaliidsuse korral nõudmistega esinemisel on kindlustusevõtja ja kindlustatu kohustatud:

a) esitama asjaomaste arstide täieliku kirjelduse invaliidsuse põhjuse, kestuse ja tagajärgede kohta;

b) võimaldama seltsile kõiki vajalikke arstilisi ülevaatusi ja uurimusi.

§ 60. Seltsi juhatuse teatab kindlustusevõtjale kirjalikult hiljemalt 3 kuu jooksul, arvates § 59. tähendatud dokumentide kättesaamise päevast, kas ja millises ajast alates (invaliidsuse algus ei või olla varem päevast, millal kindlustusevõtja kirjalikult seltsi poole vastava nõudmisega pööras) ta tunnustab invaliidsuse olemasolu.

Preemiamaksimisest vabastamine loetakse maksvaks ainult siis, kui see on tähendatud seltsi juhatuse poolt vastava märkusega poliisile.

§ 61. Invaliidiks tunnustatud kindlustatu on kohustatud ka hiljem ilmuma seltsi poolt tarvilikuks peetud arstilele järelevaatusel, kõige rohkem kord aastas (see sünnib seltsi kulul), samuti peab ta kõiki nõutute seletusi ja tunnustusi andma.

128 (15.12.34) selts
Kindlustusevõtja tõrkumine neid tingimusi täitmast, samuti loobumine preemiate maksmisest juhul, kui selts arstilisel järeelvaatusel kindlaks teeb, et kindlustusevõtja § 58. tähendatud viisil enam invaliidiks ei osutu, toob enesega kaasa § 23.—26. loendatud tagajärjed.

VIII. Kindlustusevõtja osasaamine kasudest.

§ 62. Kindlustuslepingud sõlmitakse:

- a) kasust osavõtuga,
- b) kasust osavõtuta.

§ 63. 100% kasudest, mis selts saab kasust osavõtuga sõlmitud lepingute pealt, kogutakse eri tagavarafondi. Tähendatud fondist määratakse igale kasust osavõtuga sõlmitud vähemalt 3 aastat jõus olnud ja aruandeaasta jooksul preemiatasumise alla kuuluvatele kindlustustele osa kasust.

§ 64. Kasu jaotamine üksikutele kindlustustele sünnib vastavalt selle järele, kuidas iga kindlustus on osa võtnud kasu tekitamisest.

§ 65. Kasufond on puutumatu ja seda võib tarvitada ainult kasu jagamiseks.

§ 66. Kindlustusevõtjal on õigus omal valikul järgneval neljal viisil ära määrata, milleks tema kasu osa tarvitada tuleb:

- a) preemiamaksu alandamiseks,
- b) kindlustussumma kõrgendamiseks,
- c) sularahas väljamaksmiseks,
- d) laenu kustutamiseks.

Märkus I: Kui kindlustusevõtja ära ei määra ühtki eelmisest neljast viisist, siis tarvitatakse kasu osa p. a järele.

Märkus II: P. b all tähendatud kasu tarvitamise juures arvestatakse kasu osa ühekordse brutto-preemiana vastavalt kindlustatu vanadusele uue kindlustusaasta algusel ja sama maksutähtajaga, kui algkindlustussumma.

§ 67. Sünnib aastapreemiate tasumine osade kaupa, siis arvestatakse § 66 tähendatud kasu samades osades.

§ 68. Kindlustusevõtjal on õigus kasust osa saada siis, kui ta täie aastapreemia tasunud, mis kasu väljaarvamisel arvesse võetud.

§ 69. § 36 järele vähendatud kindlustussummad kuuluvad samuti kasu alla vastavalt § 64.

IX. Erilised tingimused.

§ 70. Peale eelseivate tingimuste võib poliisi kui ka seltsi ja kindlustusevõtja vahelisse lepingusse veel teisi maksvate seadustega kooskõlas seisvaid tingimusi sisse võtta, mis mõlematele lepinguosalistele on kohustavad.